

PDF hosted at the Radboud Repository of the Radboud University Nijmegen

The following full text is a publisher's version.

For additional information about this publication click this link.

<http://hdl.handle.net/2066/79311>

Please be advised that this information was generated on 2018-07-08 and may be subject to change.

FOCUS - 1 of 1 DOCUMENT

AD/Haagsche Courant

11 oktober 2011 dinsdag

Koningin loopt kans taak kwijt te raken

BYLINE: deborah jongejan en

SECTION: Algemeen Dagblad - Nieuwsdienst; Blz. 7

LENGTH: 552 woorden

den haag De koningin moet zich niet meer bemoeien met de formatie van een kabinet, vindt een meerderheid van de Tweede Kamer. Met argusogen zal koningin Beatrix vandaag de Tweede Kamer volgen. Aan het eind van de week zou ze zomaar een taak kwijt kunnen zijn. Vandaag begint het debat.

Hoewel de politiek het oneens is over modernisering van de monarchie, lijkt er voor één idee een meerderheid: Beatrix zou na de verkiezingen geen rol meer moeten hebben bij de kabinetsformatie.

De partijen willen zelf bepalen wie formateur wordt. Maar dat is al geprobeerd en jammerlijk mislukt, stelt historica Carla **van Baalen** van de Universiteit Nijmegen. Een wetswijziging is er niet voor nodig. „Maar bezint eer ge begint. Want waar is het een oplossing voor?

Samen met België en Finland staat Nederland in de top drie van landen waar formaties het ingewikkeldst zijn. Vorig jaar zaten er maar liefst 127 dagen tussen de verkiezingen en het aantreden van een nieuwe regering. Deze week praat de Tweede Kamer over het koningshuis. Een meerderheid wil vastleggen dat de Tweede Kamer voortaan zelf een (in)formateur aanstelt.

VEEL PARTIJEN

„De formatie zal er niet sneller door gaan, zegt **Van Baalen**, die de Tweede Kamer over de plannen adviseerde. „Het zit hem niet in wie de formateur benoemt, maar in ons stelsel. In tegenstelling tot andere landen zoals Engeland, zitten er bij ons heel veel partijen in het parlement. Daardoor is het na de verkiezingen helemaal niet duidelijk wat voor regering de kiezer wil. Er zijn altijd meerdere mogelijkheden.

Volgens D66-Kamerlid Gerard Schouw moet er echter een einde komen aan de schimmigheid van wat er op Noordeinde gebeurt. „In gemeenten en provincies wordt al sinds jaar en dag openlijk gedebatteerd over hoe het verder moet. De uitslag van de Kamerverkiezingen is na een week definitief en dan moet er een debat plaatsvinden over welke partijen samen een regering kunnen vormen. De Kamer kan dan een formateur aanwijzen. De grootste partij neemt het voortouw. PVV'er André Elissen denkt er ook zo over, al wil hij dat de partij die het meeste winst heeft geboekt de formateur aanwijst.

Van Baalen heeft haar twijfels. In 1971 werd zo'n debat gevoerd op initiatief van KVP'er Eric Kolfshoten. Het leverde niets op en de fractievoorzitters moesten alsnog op hangende pootjes bij Juliana langs. En in 1977 werd PvdA-leider Joop den Uyl als grote winnaar direct formateur en ook dat mislukte. „Logisch, vindt **Van Baalen**. „Elke partij wil de kaarten zo lang mogelijk voor de borst houden. Soms kun je meer binnenhalen bij de onderhandelingen als je de mogelijkheid openhoudt dat je met een andere partij verder kan. „En voor de verkiezingen zetten alle partijen zich hard tegen elkaar af. En dan moeten diezelfde politici meteen daarna in de openbaarheid zeggen dat ze samen verder willen? Dat gebeurt nooit. In Zweden, waar de koning alleen een ceremoniële functie heeft, gebeurt het ook niet, weet **van Baalen**. „Daar geeft de Kamervoorzitter leiding aan de

formatiebesprekingen. Die heeft de rol van onze koningin. Ze adviseerde de Kamer dan ook voorzichtig te zijn met veranderingen. „We hebben wel een ingewikkeld systeem, maar we weten nu in elk geval zeker dat er na zo'n drie maanden een kabinet is.

Debat over invloedrijke rol Beatrix bij formatie

LOAD-DATE: October 11, 2011

LANGUAGE: DUTCH; NEDERLANDS

GRAPHIC: Oktober 2010: Na een lange formatie presenteert koningin Beatrix het kabinet-Rutte. Foto EVERT-JAN DANIELS |

PUBLICATION-TYPE: Krant

JOURNAL-CODE: ADHC